

UNESCOs konvensjon om vern av immateriell kulturarv – tolkning og kunnskapsbehov

Randi Ertesvåg
ABM-utvikling

Lillehammer 20. oktober 2009

Tango (Argentina og Uruguay)

Ramman festival (India)

Ainu dans (Japan)

Totalt 166 elementer på representativ liste

Vedtatt av UNESCOs generalkonferanse 2003
Ratifisert av Norge 2007

117 statsparter har sluttet seg til

Konvensjonen skal:

Sikre respekt for og
øke bevisstheten om
den immaterielle kulturarvens betydning

Skape balanse mellom materiell og immateriell
kulturarv

Konvensjonen er en sentral drivkraft for kulturelt mangfold og for å sikre en bærekraftig utvikling.

Konvensjonens mål er å beskytte

- muntlige tradisjoner og uttrykk (inkl. språk)
- utøvende kunst (sang, dans, teater..)
- sosiale skikker, ritualer og høytidsfester
- kunnskap og praksis om naturen og universet
- kunnskap om tradisjonelt håndverk

Immateriell kulturarv betyr:

Praksis, framstillinger, uttrykk, kunnskap, ferdigheter

som samfunn, grupper og enkeltpersoner anerkjenner som en del av sin kulturarv, som er overført fra generasjon til generasjon, blir stadig gjenskapt av samfunn og grupper, og gir en følelse av identitet og kontinuitet

Forutsetninger:

- Gjelder levende praktisering av immateriell kulturarv
- Hovedperspektivet er rettet inn mot kunnskap i å utføre/framføre immateriell kulturarv, ikke kunnskap om

Statens plikter:

- Sørge for å ivareta den immaterielle kulturarven
- Lage registre
- Utarbeide generell politikk for bevaring
- Utnevne organ med særlig ansvar for bevaring
- Gi støtte til studier og forskning for effektive vernetiltak
- Gjennomføre juridiske, tekniske, administrative og økonomiske tiltak

Lokalsamfunn, grupper og individer som lager, bevarer og viderefører den immaterielle kulturarven skal i størst mulig grad involveres i bevaringsarbeidet.

To lister:

- Representativ liste over menneskehetens immaterielle kulturarv
- Liste over immateriell kulturarv med akutt behov for bevaring

Utfordringer:

- Hvordan kan konvensjonen implementeres i Norge?
- Hvordan bør arbeidet samordnes?
- Hvilke kulturytringer skal være med i en samlet oversikt?
- Hva med fredningstiltak, bevaring?
- Kompetanse, ressurser, behov?
- Hvordan vedlikeholde tradisjoner? Videreføre?

Hvem definerer?

- Aktørene?
- Lokalsamfunnet?
- ”Ekspertene”?

Utgangspunkt i:

- Kulturuttrykkene?
- Befolkningsgrupper? Etnisitet, alder?
- Samspill mellom grupper?

Samtidsperspektiv

Oppdrag til ABM-utvikling:

- Oversikt over aktuelle fagmiljøer og kulturarvsområder
- Definisjoner av begreper
- Oversikt over eksisterende dokumentasjon
- Oversikt over udekkede felt
- Særlige vernebehov

Rådgivende ekspertorgan:

- Norsk Handverksutvikling
- Rådet for folkemusikk og folkedans

Norsk Handverksutvikling:

- Nettverksbygging
- Opplærings- og dokumentasjonsprosjekter
- Gjennomføring av tverrfaglige seminarer
- Metodikkutvikling

UNESCO-kommisjonen:

Analyse av konvensjonsteksten, satt inn i en norsk sammenheng

Odd Are Berkaak

Andre satsinger:

